

სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი - სრული პროფესორი ელგუჯა ხინთიბიძე

სადოქტორო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

სადოქტორო პროგრამა გათვალისწინებულია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყოფილი მაძიებლებისა და ასპირანტებისთვის, რომლებზეც ვრცელდება თსუ “დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტის შესახებ დადგენილების” გარდამავალი დებულებები, კერძოდ: წინამდებარე სადოქტორო პროგრამით დოქტორანტურაში შეიძლება ჩაირიცხონ ყოფილი თსუ ასპირანტები და მაძიებლები, რომელთაც ჩაბარებული აქვთ საკანდიდატო მინიმუმის ყველა საგანი და აქვთ დამტკიცებული საკანდიდატო თემა ქართული ლიტერატურის (ძველი, ახალი, უახლესი) ისტორიის მიმართულებით. სადოქტორო პროგრამა მოიცავს ქართული ლიტერატურის ისტორიის ფარგლებში შემავალ დიდ პრობლემურ სფეროებს - ძველი, ახალი და უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიისა და ზეპისრიტყვიერების საკითხებს.

ა) პროგრამის მიზანი:

გასული ათწლეულების მანძილზე ქართული ლიტერატურის მიმართულებით მრავალი ახალგაზრდა ფილოლოგი ამზადებდა თავის საკვალიფიკაციო ნაშრომს. ზოგიერთი მათგანი - თსუ ყოფილი ასპირანტები და მაძიებლები, რომლებიც ამ მიმართულებით იმაღლებდნენ თავიანთ კვალიფიკაციას, საქართველოს რესპუბლიკაში მიმდინარე განათლების სისტემის რეფორმის გამო, ელოდებიან მათ მიერ ჩატარებულ სამეცნიერო მუშაობის დასრულებას და ოფიციალურ განხილვას. წინამდებარე სადოქტორო პროგრამა განკუთვნილია სწორედ ამ კატეგორიის მაძიებლების სამეცნიერო პრობლემატიკაზე მუშაობის გასაგრძელებლად.

ძველი ქართული ლიტერატურა. ქართული ლიტერატურის ძალზე ხანგრძლივი და ძალზე მდიდარი პერიოდის _ ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კვლევა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში ყველაზე მეტად ტრადიციული, ხოლო საერთაშორისო ფილოლოგიის დონეზე ყველაზე მეტად პოპულარულია. პროგრამა მოიცავს ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პროგრამებს: ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების მეცნიერულ კვლევას, ცალკეული ჟანრების და ლიტერატურული სკოლების ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას, ქართული ლიტერატურის ცალკეული ნიმუშების შუასაუკუნეების ევროპულ და აღმოსავლურ მწერლობასთან ტიპოლოგიური მიმართებების გამოვლენას და სხვ.

ახალი ქართული ლიტერატურა. XIX საუკუნე უმნიშვნელოვანესი საზოგადოებრივ-კულტურული ისტორიის, ბუმბერაზ მწერალთა საუკუნეა, ვინც ჩვენი სულიერების საყრდენებს წარმოადგენდნენ და ამჟამადაც წარმოადგენენ. ამ საუკუნეში ხდება ქართული კულტურულ-ლიტერატურული სამყაროს ინტეგრირება ევროპულ სამყაროსთან, იკვეთება თვისობრივად ახალი ხედვა, რომელიც ილიას განსაზღვრებით ევროპეიზმის სახით მკვიდრდება ქართულ ლიტერატურასა და საერთოდ კულტურაში. ამის გამოც დიდია მეცნიერული ინტერესი ამ საუკუნის მწერლობისადმი. პროგრამა მოიცავს ახალი (XIX ს.) ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პრობლემებს: XIX საუკუნის ქართველ მწერალთა მდიდარი მემკვიდრეობის კვლევას, ცალკეული ლიტერატურული მიმართულებისა და ლიტერატურული ჟანრის ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას. XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურულ-თეორიული პრობლემების სიღრმისეულ კვლევას და ა.შ.

უახლესი ქართული ლიტერატურა. უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კვლევა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში დღევანდელ დღეს მეტად პოპულარულია. პროგრამა მოიცავს უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა სფეროს პროგრამებს:

თანამედროვე ქართული მწერლობის ნიმუშების მეცნიერულ კვლევას, ცალკეული ჟანრების და ლიტერატურული სკოლების ახალი კუთხით და ასპექტით შესწავლას და სხვ.

ბ) სადოქტორო პროგრამის შედეგი:

სადოქტორო პროგრამის წარმატებით დასრულების საფუძველზე მოხდება დოქტორანტის ინტელექტუალური ზრდა და მისი კომპეტენციის სფეროში შემავალი აკადემიური და კვლევითი პროგრამების დაახლოება, მისი, როგორც დარგის სპეციალისტის, ხარისხის ამაღლება და ინტეგრირება სამეცნიერო საზოგადოებაში. დოქტორანტი შექმნის მაღალი მეცნიერული ღირებულების თეორიულ ნაშრომს ქართული ლიტერატურის ისტორიის და ლიტერატურული კრიტიკის მიმართულებით, რომლითაც თანამედროვე ფილოლოგიური მეცნიერების საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე ახლებურ ნიუანსს შეიტანს მრავალსაუკუნოვანი ქართული ლიტერატურის კვლევისა და განვითარების საქმეში. წარმატებული დოქტორანტის სახით ქართველოლოგიური სამეცნიერო წრეები მიიღებს ქართული ლიტერატურის ისტორიის მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტს, რომელიც პერსპექტიული კადრი იქნება ქართული ფილოლოგიური მეცნიერების მიმართულებით.

გ) კურსდამთავრებულთა დასაქმების სფეროები:

დოქტორანტი, რომელიც წარმატებით დაასრულებს ამ პროგრამას, ჩამოყალიბდება ახალგაზრდა მეცნიერ-ქართველოლოგად და უმაღლესი სკოლის პედაგოგად, რომელსაც საშუალება ექნება ქართული ლიტერატურის ისტორიის და თანამედროვე ქართული ლიტერატურული პროცესის კვლევის მიმართულებით იმუშაოს:

- ყველა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში და სამეცნიერო პროექტში
- ყველა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში
- განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და შესაბამისი ტიპის ადგილობრივ სამხარეო და ადგილობრივ დეპარტამენტებში
- საქართველოს რესპუბლიკისა და საზღვარგარეთის ყველა ქართველოლოგიურ საგანმანათლებლო თუ კვლევით ცენტრში
- საქართველოს და საზღვარგარეთის სამეცნიერო ბიბლიოთეკებში
- სასულიერო აკადემიებსა და სემინარიებში
- საგამომცემლო და პერიოდული პრესის რედაქციებში
- მასმედიის ყველა მიმართულებით, ექსპერტად და კონსულტანტად
- სამთავრობო და კერძო სტრუქტურების მეცნიერ-ექსპერტად.

სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:

სადოქტორო პროგრამა გათვალისწინებულია სპეციალობის ყოფილი მაძიებლებისა და ასპირანტებისათვის, რომლებზეც ვრცელდება თსუ “დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტის შესახებ დადგენილების” გარდამავალი დებულებები. კერძოდ, კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს შემდეგი დოკუმენტაცია:

- საკანდიდატო მინიმუმების ჩაბარების დამადასტურებელი დოკუმენტები;
- რომელიმე ევროპული ენის (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული ან რუსული) B-2 დონეზე ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატი, ასეთის არ არსებობის შემთხვევაში მაძიებელს მოეთხოვება გამოცდის ჩაბარება უცხო ენაში ზემოთ აღნიშნული ცოდნის დონის შესაბამისი ფორმატით.

სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა - თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტს აქვს სათანადო ტექნიკურ-მატერიალური ბაზა. დოქტორანტს შეუძლია ისარგებლოს: რუსთაველის კაბინეტით, ფაკულტეტის ბიბლიოთეკით, თსუ ინტერნეტული მომსახურების ცენტრით, ცალკეულ შემთხვევაში ”ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრის” მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით.

რამდენი დოქტორანტის მიღებაა შესაძლებელი - პროგრამა გათვალისწინებულია ყოფილი ასპირანტებისა და მაძიებლებისათვის, რომელთა რაოდენობა ერთ ათეულს სცილდება. მოსალოდნელია, რომ დოქტორანტურაში ამ პროგრამით ჩაირიცხება მხოლოდ ათამდე მაძიებელი, რომელთა ხელმძღვანელობას პროგრამა უზრუნველყოფს. საჭიროების შემთხვევაში პროგრამის ხელმძღვანელ-კოორდინატორი პროგრამაში მოიწვევს დამატებით ხელმძღვანელს.

სადოქტორო პროგრამის მონაწილე აკადემიური პერსონალი:

- თსუ ასოც. პროფ. ლადო მინაშვილი
- თსუ ასოც. პროფ. იუზა ევგენიძე
- თსუ ასოც. პროფ. რუსუდან ნიშნიანიძე
- თსუ ასოც. პროფ. თამარ პაიჭაძე
- თსუ ასოც. პროფ. კახა ლორია
- მოწვეული პროფ. ლაურა გრიგოლაშვილი